

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 217.631 van 31 januari 2012
in de zaak A. 191.506/IX-6231**

In zake : Peter IDE
wonend te 9050 Gentbrugge
Braemstraat 29
alwaar woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van
Ambtenarenzaken, thans de staatssecretaris voor
Ambtenarenzaken
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Emmanuel Jacobowitz
kantoor houdend te 1160 Brussel
Tedescolaan 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 19 februari 2009, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid (OFO), meegedeeld bij brief van 19 december 2008, waarbij Peter Ide niet geslaagd wordt verklaard voor de gecertificeerde opleiding “Bevolking: bevoegdheden en beleid BV06 NL”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 215.197 van 19 september 2011 zijn de debatten heropend en is het door de auditeur-generaal aangesteld lid van het auditoraat ermee belast om een aanvullend verslag op te stellen waarin de gegrondheid van het tweede middel wordt onderzocht, in zoverre erin wordt aangevoerd dat de door

de verzoeker gevolgd opleiding niet met de vereiste zorgvuldigheid werd georganiseerd en worden de middelen voor het overige verworpen.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Marc Lefever heeft een aanvullend verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 januari 2012.

Staatsraad Daniël Moons heeft verslag uitgebracht.

De verzoeker en advocaat Emmanuel Jacobowitz, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Marc Lefever heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Voor wat de feiten betreft wordt verwezen naar het tussenarrest, tevens gedeeltelijk eindarrest, gekend onder het arrest nr. 215.197 gewezen op 19 september 2011.

IV. Procedure

4. In het aanvullend auditoraatsverslag van 13 oktober 2011 wordt het derde onderdeel van het tweede middel ten gronde onderzocht in zoverre daarin wordt aangevoerd dat de opleiding die de verzoeker heeft gevolgd niet met de vereiste zorgvuldigheid werd georganiseerd.

In het arrest nr. 215.197 van 19 september 2011 werden de andere middelen onderzocht en verworpen.

V. Onderzoek van het derde onderdeel van het tweede middel, zijnde de schending van de zorgvuldigheidsplicht

5. Volgens voornoemd arrest nr. 215.197 van 19 september 2011 dient de verzoeker te bewijzen dat er een causaal verband bestaat tussen de onregelmatigheid in de opleiding en zijn niet-slagen voor het examen of de proeven die hij heeft afgelegd en bovendien dient de verzoeker aan te tonen dat de aangevoerde onregelmatigheid in de opleiding determinerend was voor zijn niet-slagen.

Voornoemd arrest voegt daaraan toe dat:

“In zoverre (de verzoeker) aantoont dat (de) gebrekkige organisatie (van de opleiding) de noodzakelijke oorzaak is voor zijn niet-slagen, vermag de Raad van State zijn niet-slagen te vernietigen, in welk geval met gezag van gewijsde wordt vastgesteld dat de verzoeker op onregelmatige wijze aan de test heeft moeten deelnemen en het noodzakelijk rechtsherstel een nieuw initiatief van het bestuur op het vlak van de opleiding van de verzoeker vereist.”

Standpunt van de partijen

6. Om het gebrekkig karakter van de gedoeerde opleiding te bewijzen, voert de verzoeker in essentie de volgende elementen aan:

- het bijzonder laag slaagpercentage van de kandidaten die deelnamen aan de gecertificeerde opleiding, “Bevolking: bevoegdheden en beleid BV06 NL”;
- de docenten wisten niet altijd voor welke doelgroep zij stonden en schatten niet in welke gevolgen een eventueel niet-slagen kon hebben voor de kandidaten die deelnamen aan de certificeringsproef en zij wisten niet precies wat van hen verwacht werd;
- de intellectuele competitie die ontstond tussen de opleiders -stuk voor stuk experten in hun vakgebied- die desastreuze gevolgen had op het examen;
- er werd geen degelijk uitgewerkte syllabus ter beschikking gesteld en er werd gebruik gemaakt van rudimentaire uit het Frans vertaalde slides;

De verzoeker voert in dit verband aan dat, gelet op de complexiteit en techniciteit van het vreemdelingenrecht, de wetteksten van deze materie zich niet laten samenvatten in elementaire slides, die van een zodanig slechte kwaliteit zijn dat de verzoeker eigenhandig de betrokken wetteksten heeft geconsulteerd om “door de bomen het bos te zien”;

- de omstandigheden in verband met de examenvorm, die pas beslist en meegedeeld werd, korte tijd vóór het examen. Desbetreffend verwijst de verzoeker naar de dienstnota Pow-Dep/06-000336-00 van 6 januari 2006 van de dienst P&O van de FOD Binnenlandse Zaken betreffende de inschrijving voor gecertificeerde opleidingen die niet werd nageleefd, waarin is bepaald dat elke kandidaat bij de start van een opleiding een gedetailleerd opleidingsprogramma krijgt en wordt geïnformeerd over de vorm en het doel van de test, zoals concrete instructies en correctierooster;

Dit maakt duidelijk een schending uit, aldus de verzoeker, van het adagium “patere legem quam ipse fecisti”;

- ten slotte stelt de verzoeker de vraag waarom voornoemde gecertificeerde opleiding intussen van de opleidingslijst van het OFO is geschrapt.

7. De verwerende partij dient geen laatste memorie in.

Beoordeling

8. Noch het laag slaagpercentage van de kandidaten die deelnamen aan de test, noch de houding, de ingesteldheid, en het lesgedrag van de opleiders of de docenten tegenover de kandidaten die de opleiding hebben gevolgd tonen het gebrekkig karakter aan van de verstrekte opleiding. Het eerste element heeft ongetwijfeld te maken met de techniciteit en moeilijkheidsgraad van de materie die werd gedoceerd, het tweede blijkt niet uit het dossier, behalve wat de evaluatie van bepaalde vragen betreft (cfr. infra).

In verband met het eerste element, met name de techniciteit en het complexe karakter van de gedoeerde materie wordt verwezen naar de vereiste voorkennis die als volgt wordt beschreven in het programma van de gecertificeerde opleiding:

1. Basiskennis van de Belgische institutionele organisatie en administratief recht.
2. Kennis van de basisprincipes van de organisatie en bevoegdheden van de Europese instellingen.
3. Vertrouwd zijn met de doelstellingen van de organisatie inzake bevolking en/of toegang tot het grondgebied.

Voor wat de doelgroep betreft van de gecertificeerde opleiding wordt in het oproepingsbericht gepreciseerd dat het gaat om ambtenaren van niveau A, belast met de afhandeling van dossiers in het “ruime domein van bevolking, immigratie, toegang tot het grondgebied en asiel”. De inhoud van de syllabus heeft betrekking op voornoemde onderwerpen; of alle thema’s even grondig werden gedoceerd kan de Raad van State niet uitmaken. Van ambtenaren van niveau A, die veelal een universitaire opleiding hebben genoten (de verzoeker is licentiaat in de rechten), kan evenwel worden verwacht dat zij de eventuele hiaten in het onderricht opvangen door het stellen van vragen aan de lesgever, door zelfstudie en eventueel door bijkomende opzoekingen te verrichten.

Voor wat de aangevoerde slechte kwaliteit van de syllabus betreft, blijkt uit het administratief dossier dat de kandidaten tijdens de opleiding beschikten over een bundel wetgeving die teksten bevat van supranationale, Europese en nationale wetgeving in materiële zin en dat deze verschillende teksten refereren aan de verschillende slides die een apart bundel vormen, bestaande uit 70 bladzijden, die de volgorde volgen van de 12 lesmodules die gedoceerd werden binnen een tijdsbestek van 6 dagen. De verschillende modules verwijzen naar de materies die per module werden behandeld en de slides van de syllabus volgen de volgorde van de modules.

Voor wat de inhoud van de syllabus zelf betreft, die zou bestaan uit “rudimentaire” uit het Frans vertaalde slides blijkt dat zij een beknopte weergave bevatten van de gedoceerde stof en dat in redelijkheid mag gesteld worden dat de Nederlandse vertaling aanvaardbaar is. De Raad van State kan uiteraard niet inschatten welke mondelinge uitleg door de verschillende lesgevers werd verschaft bij de verschillende slides en kan evenmin hun houding als docent tegenover elkaar evalueren.

Er mag tevens in redelijkheid worden aangenomen dat de verzoeker, als jurist, de slides kon aanvullen met persoonlijke nota's genomen tijdens de lessen.

Het blijkt niet uit het administratief dossier dat de examinandi laattijdig werden verwittigd betreffende de inhoud en de vorm van de test, waarvoor behalve voor de meerkeuzevragen aanvankelijk een openboekexamen werd voorgesteld wat werd gecorrigeerd door voor 4 meerkeuzevragen de punten automatisch toe te kennen (cfr. infra). In het oproepingsbericht wordt vermeld dat “de schriftelijke test na deze opleiding maximaal 4 uur in beslag neemt en bestaat uit meerkeuzevragen en open vragen en/of vragen van het type ‘case study’”.

In casu bestond de test uit 24 meerkeuzevragen (op 24 punten van de 76 punten), en uit 12 open vragen (op 52 van de 76 punten). Zoals blijkt uit

het feitenrelaas van het arrest nr. 215.197 van 19 september 2011 (randnummer 3.4.) werden bij de controle “ex post” vijf meerkeuzevragen geschrapt, (namelijk de vragen 6, 7, 20, 23 en 24), omdat de materie waarop de vragen betrekking hadden gebrekkig werd gedoceerd (vragen 6 en 7), en meerdere antwoorden correct waren (vragen 20 en 23), of de vereiste teksten niet ter beschikking waren tijdens de test (vraag 24). Tevens werden de open vragen 2 en 6 geschrapt, omwille van laatstgenoemd motief. Ten slotte werd voor 4 meerkeuzevragen (vragen 3, 4, 11 en 12) beslist om de punten automatisch toe te kennen omdat er pas laattijdig aan de kandidaten werd meegedeeld dat het meerkeuzegedeelte geen openboekexamen was en dit mogelijks de antwoorden op die vragen negatief heeft beïnvloed. Hieruit blijkt dat de eventuele hiaten en gebreken in de verstrekte opleiding werden hersteld door de kwaliteitscontrole “ex post” uitgevoerd door het OFO.

Dat de gecertificeerde opleiding, voorwerp van het geschil, inmiddels werd afgeschaft is een opportuniteitsbeslissing die behoort tot de discretionaire bevoegdheid van de overheid, waarover de Raad van State zich niet vermag uit te spreken.

Uit wat voorafgaat volgt dat de verzoeker geen onregelmatigheid(heden) aantoont voor wat de verstrekte opleiding betreft, zodat zijn niet-slagen niet te wijten is aan de verstrekte opleiding. Hij bewijst evenmin dat de gestelde vragen, nadat de vereiste correcties werden uitgevoerd, niet representatief zijn voor de gedoeerde leerstof.

9. Het derde onderdeel van het tweede middel is ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 31 januari 2012, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

André Vandendriessche